

Tribuna Nouă

REDACȚIA ȘI
ADMINISTRAȚIA
Bulev. Regina Maria Nr.
14. Tipografia „Aradul”
1925

INSERȚII
se primesc după tarif la
Administrația ziarului
și la toate agențiile de
publicitate. 1925

3 Lei ex.

ZIAR POLITIC NAȚIONAL
Apare zilnic la orele 5 dimineața

3 Lei ex.

Alegerea Camerelor de Industrie și Comerț

Arad, 28 August.

Pe ziua de 13 Septembrie a. c. s-a fixat termenul alegerilor Camerelor de Industrie și Comerț din Arad. Prin legea nouă de organizare a statului, aceste instituții sunt înlocuite de corpurile legislative în sinele trecute, aceste instituții vor îmbrăca haina oficialității.

Se știe, în ce privește Camerele de Industrie și Comerț din Ardeal, moștenite de la statul ungar, că ele au reprezentat decât interesele economice ale unei părți minoritare a populației, în mare parte străină de țară și interesele ei. Românii, foști supuși ai statului maghiar aveau și un număr de comercianți și industriali, totuși ei n-au fost reprezentanți în conducerea unor instituții cum este Camera de Comerț. De la unire încoace, aici în Ardeal, tocmai pentru acest fapt, aceste așezăminte nu mai aveau dreptul să se impună ca niște instituții de îndrumare în chestiuni comerciale și industriale.

Importanța pe care o are așezarea lor pe baze noi astăzi, este neamănat mai mare din toate punctele de vedere, decât a cea a Camerelor Agricole alese mai ieri. Pe când în acestea din urmă interesele noastre economice sunt reprezentate în măsura potrivită elementului românesc, industria și comerțul se află în mare parte în mâinile minorităților, dacă nu în întregime străini de țara aceasta, cel puțin în anumite aspirații. Și acest lucru pînă astăzi conducerea noilor Camere de Comerț și Industrie.

Această stare de lucruri, adânc jignitoare pentru interesele noastre de stat, nu va putea să dăinuiească mai departe, într-un nou românii, după secole întregi de subjugare, tindem să ne emancipăm și pe terenul economic.

Situația numerică superioară în viața comercială, industrială a elementului minoritar la noi în Ardeal, în baza căreia ei reclamă conducerea, este numai aparentă. Nu trebuie să se piardă din vedere că am accentuat mai sus, că populația minoritară din orașele noastre nu este băștină. Majoritatea ei este de o etnie destul de recentă și prin urmare nu și poate aroga drepturi de dominație economică asupra maselor. De altă parte, mijloacele materiale abundente și capitalul mobil de care dispun, nu sunt atât rezultatul unei activități intensive pe teren economic, cât mai vârtos al unor privilegii auate de la vechea stăpânire împotriva interesei vitale românești cât și a conjuncturilor din timpul războaielor, exploatate de aceștia, în timp ce noi românii eram preocupați de idealul de desrobire și reîntregire a neamului. Așa se explică fenomenul ciudat, că la unirea Ardealului cu țara mamă, orașele noastre, ca centre ale provinciilor curat românești cum este și Aradul, au fost și continuă să fie și azi copleșite de streini având aspirații de dominație asupra noastră. Înțelegând gravitatea chestiunii, guvernul actual a căutat să repare această nedreptate față de români, prin noua lege de organizare a camerelor de Industrie și Comerț. Mulțumită acesteia, pe viitor noi românii ne vom putea impune în măsura cuvenită la îndrumarea vieții comerciale și industriale.

Cu toate că elementul românesc

aici în Arad, a manifestat dorința de a conlucra în mod pactic cu minoritarii, la reînnoirea cadrului Camerelor de Industrie și Comerț, actualii conducători pare că nu vor să înțeleagă acest gest frumos. Miopia lor merge așa de departe, încât chiar și în fața imperativului ei se ascund după degete, pregătind în secret o lovitură.

Felul cum acești conducători ai Camerei au înțeles să compună listele electorale, lăsând afară o mare parte dintre comercianții și industriali români care au fost recunoscuți încă de vremuri, dovedește mai presus de orice îndoielă planurile lor.

Așa stînd lucrurile, se înțelege de la sine că noi nu vom sta de vorbă cu dănsii la principiul parității, care de altfel ne este asigurată prin lege și care este minimul revendicării noastre ca reprezentanți masei populare românești.

Noi vom pretinde o majoritate absolută și nu relativă la Consiliul Camerei de Comerț, tocmai așa cum este aceea din Camerele Agricole. Așteptăm deci de la concetățenii noștri minoritari să dovedească acea loialitate față de interesele noastre de stat cu care le place să se laude întotdeauna, — ca să putem lucra în perfectă armonie.

Un comerciant.

Rusia trebuie să fie gata de război

Varșovia, 25. — Guvernul Francez a sosit la Petrograd și după un scurt timp se va duce la Cronstad, ca să ia parte la manevrele flotei baltice. În Petrograd, Francezii au fost de față la conferința ofițerilor din garnizoană, cu care prilej a fost un discurs în care a spus: „S-a început o nouă eră în care activitatea capitalului din lume va fi foarte clătinată. Trebuie să fim gata de a respinge lovitură vrășmașilor, care poate să vie asupra noastră mai repede decât credem noi!”

După această frază a vorbit despre situația militară a Rusiei și a încheiat spunând nu trebuie uitat că avem să încercăm puterile cu un vrășmaș mult mai serios de cât armata albă.

Imi reamintesc: Mă impresura singurătatea ca o soră, i mi erau gândurile împrăștiate și dorul, știu eu! în pribegie poate.

Cartea cu slova bătrână o cumpărasem la desfacerea lucrurilor de preț, pe mic preț vînzându-se averea vestimentelor boier Paldea.

La poarta cea mare a castelului: un om și-o toabă... Înăuntru: o mulțime de curioși, cumpărători și foarte mulți „urmasi” și deci moștenitori nerăbdători să înceapă mai repede vînzarea.

O aruncătură de ochi, pași domoli prin chioarele vechiului palat și dintre toate podoabele care de care mai îmbietoare, mai frumoase, și mai cu sîrg vederii nu mi-am ales decât jîțul cu săpături și îngrășări al domniței Rana și o carte cu file îngălbenite ce ațipise de câte-va decenii în rafturile unui dulap colbat.

Un gând ciudat, năstrușnic poate, îmi trecu prin minte, pomenindu-mă tîrînd cartea și jîțul al căror stăpîn eram după lege:

Dece n'as răsfoi cartea aceasta stînd în jîțul domniței Rana? Dece n'as trăi o clipă vremurile de odinioară? Păi, n'am decât să

Triumfurile unui artist român

NOTE

Arad, 28 Aug.

Cu prilejul numirii marelui pianist român George Boskoff de cavaler al Legiunii de Onoare, ziarul parizian „Le Figaro” (No. din 16 August a. c.) sub titlul „Un mare pianist” consacra faimosului nostru compatriot următorul articol:

„George Boskoff a fost făcut cavaler al Legiunii de Onoare. El este unul din cei mai proeminenți și cei mai desăvîșiți artiști ai pianului din noi. Român de naștere și mîndru cu aparținut națiunii latine soră cu a noastră, dar cu totul francez de inimă și de spirit, el și-a făcut studiile la Paris, în clasa lui Louis Diemer. În cursul lungii sale cariere artistice, Boskoff a dat la Paris o mulțime de concerte, printre care trebuie să remarcăm cele „nouă serate istorice”, mergînd de la Bach la Debussy, și concerte în care a avut concursul marilor asociații simfonice.

Acest francez de adopțiune a cântat aproape în toate orașele Francei. Înainte de război, el se făcuse cunoscut, în afară de România sa natală, unde ne este totdeauna aclamat, și în Rusia, în Elveția, și în Italia care ar fi vrut să-l vadă stabilindu-se acolo, — dar el nu s'a putut hotărî niciodată să fie necredincios sîmpului său Paris.

De atunci el a cucerit Praga, Portugalia, Olanda, Cehoslovacia. La Spania, el a dechis triumfal seria numită „Concertele Parisului” și în sfîrșit America de sud unde orașul Buenos Ayres i-a oferit o medalie de aur, în amintirea a „nouă serate de neuitat”.

„Liszt, a spus cineva odată, este un zeu, iar Boskoff e profetul său”. Nimeni pe lume nu interpretează cu mai multă „legă”, putere și electricitate intrinsecă ori brusc de corectă și de senină pe maestrul dela Weimar, pe care Franța nu l-a cunoscut încă destul de bine și pe care el și-a luat glorioasă sarcină de a-l face cunoscut. Dar Beethoven, Schumann, Schubert și, în sfîrșit Chopin, celalt zeu al său, vîscos și plîng și ei, rînd pe rînd, sub degetele sale magice, Boskoff este foarte cunoscut în cercurile aristocratice și literare, în care decorarea sa a fost primită cu o adevărată bucurie.”

George Boskoff este încă tânăr. Lumea este încă larg deschisă înaintea lui. Succesele-i sunt în plină desfășurare și îi vor prileji încă multe și șogomotoase triumfuri dealungul și dealungul pămîntului.

Îi dorim din toată inima să-și însoțească drumul pe unde trece cu depline biruințe.

Țara unde a văzut lumina zilei este și va fi mîndră de el.

Conced ul dlui prim-ministru I. Brătianu

D. Ion I. C. Brătianu, președintele consiliului, a plecat la Carlsbad, unde-și va face cura anuală de 30 de zile.

În tot timpul abstenței sale, interimatul președinției consiliului va fi ținut de d. general Văitoianu, ministrul comunicațiilor.

Pacea în Balcani

— Soluționarea conflictelor prin arbitraj. —

Pentruca pacea să domnească în Europa, ea trebuie să domnească mai întâi în acești Balcani de unde a plecat odinioară scînteia care a aprins marele incendiu, și cred că mijlocul cel mai simplu și cel mai practic de a organiza această pace în Balcani, e de a decide puterile numite balcanice, adică Grecia, Iugoslavia, România, Bulgaria, să încheie între ele tratate de arbitraj obligatorii pe baza tratatelor existente.

Cu atât mai mult am subscris la declarațiunile ce au fost făcute de curînd în acest sens de d. Rentis ministrul Afacerilor Străine al Greciei, cu cât eu însuși am fost străin de curîntul ce a provocat această declarațiune în opinia publică.

La congresul pe care asociațiunile pentru Societatea Națiunilor l-au ținut luna trecută la Varșovia a fost ridicată, pusă și dezvoltată această chestiune în conversațiunile pe care le-am avut mai întâi cu d. Macas, membru al legățiunii elene din Paris, care simte tot așa de viu ca mine importanța sistemului diplomatic nou și cu totul modern care constituie tratatul de arbitraj, și urmă cu delegații Asociației române și bulgare.

Aș fi dorit să vorbesc și cu Sărbii, dar Iugoslavia, nu trimite niciodată delegații la congresele noastre unde aproape toate națiunile din Europa sunt prezente, căci știe că acolo în conversațiuni particulare se pregătesc mișcările opiniei publice, și să fie zis în trecut, această lipsă ciudată ar putea să determine la credința că educația politică a poporului sârb-croato sloven nu e tot atât de înaintată ca a vecinilor lui.

Aceste conversațiuni și inițiative particulare au avantajul de a nu angaja întru nimic guvernele și de a crea o folositoare atmosferă morală prin evidentă sinceritate și dezinteresare a interlocutorilor.

Astfel un simplu trecător, cum eram la Varșovia, poate folosi, luminînd și împacînd bun-tele voiați.

De acord cu d. Macas, am avut marea plăcere și plăcuta surprindere de a găsi la delegații bulgari, o primire de îndată favorabilă. Ei îmi spusese numai că ar trebui mai întâi bine pregătita opinia publică în țara lor, dar că ar face o ei lași și cu toată răvnă.

La Români a fost entuziasm. Șeful delegațiunii lor este d. Djuvara, profesor la Universitatea din București și deputat în parlamentul român. E unul din oratorii cei mai influenți. El adoptă sugestiunea mea cu multă încredință și mă încredință că opinia publică, în țara sa, ar fi numai deocădată cucerită.

Nu rămănea decât a găsi un mijloc de a-l aduce la cunoștință. Cu scopul acesta am scris d. lui Djuvara o scrisoare în care îi spuneam: „Dacă cele patru puteri numite balcanice, ar încheia între ele tratate care

s'ar putea întinde și puterilor vecine, și prin care s'ar angaja să se supună arbitrajului toate diferendele de orice natură care există sau care s'ar putea ridica între ele și aceasta bine înțeleasă, pe baza și în menținerea tratatelor existente, ar fi pentru Europa și pentru lumea o nouă și serioasă garanție de pace.

La vestea unui asemenea acord fiecare popor ar respira mai liniștit.

Adăugăm: „Toate popoarele vor pacea. Dar fiecare națiune sovie a face gestul de inițiativă, de teama unei primiri reci. Altfel dacă vocea unui istoric francez, prieten desinteresat, ar putea să înălțare aceste șoaveli, să stimuleze și să decidă bunele voioști pacifice, să le îndrumeze spre regimul de arbitraj, ce fericit și fi să vrei să publică sentimentul meu care se potrivește așa de bine ca al d-tale.

Aceasta a făcut-o d. Djuvara. El publică scrisoarea mea în ziarul românesc, care toate, atât cele de dreapta cât și cele de stînga, aprobă fără rezervă, ideea de arbitraj obligatoriu, d. Macas, căruia îi remisesem o copie de pe această scrisoare, o publică în ziarul grecesc, care l-a făcut aceiași primire, tot atât de călduroasă ca în România.

Dar d. Macas merge la Atena aducînd la cunoștință ministrului Afacerilor Străine conversațiunile dela Varșovia, și acest ministru face d. îndată în favoarea arbitrajului obligatoriu, interesant le și categorice declarațiuni care au apărut sub forma de note în presă și de interviu.

El propune două grade de jurisdicțiune: 1. O comisie compusă din membri ai celor două părți și prezidată de un neutru.

2. Recursul la Curtea dela Haga pentru conflictele juridice și la Consiliul Societății Națiunilor pentru conflictele politice.

„Dacă s'ar încheia între Serbia și Grecia, un asemenea tratat n'ar fi nici decum incompatibil cu tratatul de alianță pe care aceste două națiuni îl negociază: sau că sus zisul tratat de arbitraj l'ar preceda, sau că l'ar urma.

Îmi pare rău că d. Rentis, în negocierile sale, nu a cuprins pentru moment, decât un tratat în trei: Grecia, Iugoslavia și România.

„Cred că nu este politic de a nu face, chiar de acum, aceeași propunere Bulgariei.

Dar la urma urmelor, nu este decât o chestiune de cronologie și esențialul este ca principiul să fie așezat. Va fi foarte onorabil pentru Grecia de a-l fi pus cea dintîi pus și propus.

„Cece popoarele balcanice trebuie să știe bine, e că opinia publică franceză va fi uimăimă a subscris eforturilor pentru a organiza între ele pacea prin sistemul democratic al arbitrajului.”

A. Aulard.

FOILETON

O carte cu slova bătrână...

O carte veche, cu foi îngălbenite, cu slova tare bătrână, am deschis-o seară în iatarel plin de lînje și fum de țigară în pragul unei nopți de vis...

Imi reamintesc: Mă impresura singurătatea ca o soră, i mi erau gândurile împrăștiate și dorul, știu eu! în pribegie poate.

Cartea cu slova bătrână o cumpărasem la desfacerea lucrurilor de preț, pe mic preț vînzându-se averea vestimentelor boier Paldea.

La poarta cea mare a castelului: un om și-o toabă... Înăuntru: o mulțime de curioși, cumpărători și foarte mulți „urmasi” și deci moștenitori nerăbdători să înceapă mai repede vînzarea.

O aruncătură de ochi, pași domoli prin chioarele vechiului palat și dintre toate podoabele care de care mai îmbietoare, mai frumoase, și mai cu sîrg vederii nu mi-am ales decât jîțul cu săpături și îngrășări al domniței Rana și o carte cu file îngălbenite ce ațipise de câte-va decenii în rafturile unui dulap colbat.

Un gând ciudat, năstrușnic poate, îmi trecu prin minte, pomenindu-mă tîrînd cartea și jîțul al căror stăpîn eram după lege:

Dece n'as răsfoi cartea aceasta stînd în jîțul domniței Rana? Dece n'as trăi o clipă vremurile de odinioară? Păi, n'am decât să

stau și să ceteșc! Unde? La mine acasă? Nu! Hotărît. Odsia mea de fiicău n'avea nici locuință cu Sf. Gheorghe și balașul în sfîrșit, nici sofale cu scoarțe închilimate și perne grele țesute cu „arabi și palmieri” și nici cel puțin un dulăpior cu ciubuc de chihlibar, așezate după mărime și înfățișare... Ce să mai vorbesc despre vatra strămoșască mare, mare, gata să înghită un stîmp de lemn... Odsia mea, cu pat de fier, cu un scaun împovărat adesea de un lighean și-o cană de spălat și-o masă pe care zăcea veșnic un volum de Baudelaire, și iacolt cu o sobă ce mai mult afuma decât încălzea, nicidecum nu era făcută pentru o oră de romantism... Văzînd că iacet, încet, vînzarea se isprăvisc, că sumedenia de camioane pleacă încercate, iar că la poartă omul și toba au amuțit oprii pe un domn care punea pe ceții la ușă:

— Mă rog...

Domnul slab și cu ochelari mă privi peste umeri plictisit că-l opresc:

— Ce potîți?

— Aș vrea... știți! aș vrea să mai cumpăr ceva.

— S'a vîndut totul. E prea tîrziu.

— Nu tot!

— Ba tot.

— Greș!

Domnul slab și cu ochelari se întoarse supărat:

— Vrei să ghicești?

— Nu.

— Atunci?

Mă propit la călăie și-i spusese în obraz răpocat:

— Mai este ce-va-ne vînzat! Al înțel-s?

Restul de cumpărători se făcură roată.

Vre-o doi cu percinii mirosite:

— Ce?

— Cum?

— Ce mai e?

— Mai e ceva nevîndut.

— Ce?

— Ce?

— Ce?

— Ce?

— Ce?

— Ce?

— Ce?

— Ce?

— Ce?

— Ce?

— Ce?

— Ce?

— Ce?

— Ce?

— Ce?

— Ce?

— Ce?

— Ce?

— Ce?

— Ce?

— Ce?

— Ce?

— Ce?

Sunt romantici! Imi place mai mult toamna... Vînzarea averii boierului Paldea s'a făcut toamna...

Ascultați... Afară era toamnă. Eu în castel. Am ales iatacul domniței Rana. Am așteptat jîțul în care s'a odihnit pe vremuri în fața căminului... În cămin jeratec proaspăt.

Într'un ungher găsisem o rablă de ceas și un ceas a trecut pînă l-am dres, prima la perete bătea morocănos, supărat poate că-l desptesetam din somnul de aui.

În răstimpuri se scutură, își mișca cu deget șoaveli: minutarul și de desupra, o pășărică (fără ciop) sculându-se din cuibul său de lemn ciopit te asurzea cîntînd: „Cu-cu!” „Cu-cu!” de trei ori.

Apoi, liniștea dormea ca mai înainte. Nici un șogmot prin gangurile pline de lîncei și întunecate.

Arar, vre-o cărămădă de și muta locul risipind moloz sau bieți șoareci horind prin podelele roase, gonți de vre-o bufină nemilostivă...

Ședeam în jîțul răsfoind cartea cu slova bătrână, învîluit în mînașă fumului albăstrui de țigară, cu sufletul mutat din mine, topit parcă în aerul de vis al iatacului liniștit...

Deschisei cartea:

O foaie... două...

Literile erau scrise frumos și erau cu „patru caturi”... silabiseam vre-un cuvînt, îmi frămîntam mintea la vre-o însemnare, ghiceam restul literilor șterse și mă aștundam înțetul cu înțetul într-o povestire din trecut...

O foaie... două... trei...

Iată: o pîrîșă de păr bălău... O pangă...

Banca Generală

(1564) a județului Arad Soc. Anon.

Arad, Strada Alexandri No. 1. Telefon 8-34.

Face orice fel de operațiuni de bancă și bursă pentru țară și străinătate

Primește depozite spre fructificare.

Scont, reescont, încasări și plăți în toată țara.

Scrisori de credit asupra țării și străinătății.

Imprumuturi pe gaj de mărfuri și efecte etc.

Schimb de monede.

Institut Français

TÂRGUL-MUREȘ.

Institutul francez deschide anul aceste primele 3 clase liceale, un curs de preparare pentru bacalaureat și cursuri speciale.

Deschiderea cursurilor va avea loc la 26 Septembrie.

Inscrierile sunt primite până la 15 Septembrie la „Institutul Français” Strada V. Alexandri, Târgul-Mureș. (1687)

Cel mai bun desinfectant! (1670)

Manometri

și tot felul de aparate pt. măsurare pregătite și primite reparații mecanice

Gaspár

Arad, Str. Horia (f. Széchenyi u.) Nr. 1. : Apa ratele trimise pt. reparare provăzute cu verificarea Statului în cel mai scurt timp se înapoiază.

0000 (1401)

Telefon Nr. 315. Telefon Nr. 318.

România.

Comitetul Școlar Județean Arad

No. 1216/1925. (1596)

Publicațiune.

Se aduce la cunoștință generală, că în ziua de 10 Septembrie a. c. ora 10 a. m. se va ține o nouă licitație publică cu termen scurt, în localul Prefecturii Județului, pentru darea în întreprindere a lucrărilor de transformare și reparații a edificiului școlar din comunele Pecica-Maghiară, Zărand, Vârșandul-Vechiu, Ghiulița, Nădlac și Conop.

În baza devizelor verificate din partea Serviciului de Poduri și Șosele, speșele de reparare sunt: la Pecica-Maghiară 450.000 Lei, la Zărand 97.000 Lei, la Vârșandul-Vechiu 220.000 Lei, la Ghiulița 27.000 Lei, la Nădlac 205.000 Lei și la Conop 60.000 Lei.

Licitățiunea se va ține în conformitate cu legea contabilității publice (art. 72—83) și cu condițiile generale pentru întreprinderi de lucrări publice și cu oferte închise și sigilate pe cari concurenții le vor înainta comitetului școlar județean.

Dnii concurenți vor depune odată cu oferta și o garanție de 6% la valoarea lucrărilor în numerar sau în efecte garantate de stat.

Devizele, planurile relative la aceste lucrări se pot vedea în biroul Comitetului școlar județean la Prefectura Județului și la Comitetele școlare rurale respective, în zilele de lucru între orele 10—12 din zi.

Arad, la 4 August 1925.

Președinte, Prefect,

Inspector General Administrativ:

(ss) I. Georgescu.

Secretar: (ss) V. Spătaru.

CONTRA BATĂTURI folosiți

ANAGALLIN

preparat de

FARMACIA TIBERIU RÊNYI

via-a-vis de casa Județului. (1419)

Cumpărați pe prețuri avantajoase, **orologe și bijuterii** la firma:

CSÁKY

Arad, vis-a-vis de Primărie. n. Atelier propriu de gravură și reparări. (1639)

Căși corespunzătoare ori și căror scopuri cu locuințe de 2—6 camere mai puțin se înmoldesc prin biroul „For tana” (alui Wallinger și Bánóky) Strada Consistorului (f. Battiany-u.) 31. (1689)

„ASTRA“

Prima Fabrică Română de Vagoane și Motoare

S. A. Arad

Direcțiunea Generală:

București Str. Lascăr Catargiu 11.

Uzine: Arad.

Adresa telegrafică: Vagonaștră București. Vagonaștră Arad.

Scrisori București: Casaș postală 136.

Arad: Calea Aurel Vlaicu.

Autobuse, camioane pentru 3 tone încărcătură. — Cisterne automobile, 3350 litri capacitate. — Automobile cu pompă de incendiu. — Automobile stropitoare. — Strunguri de precizie de 1000, 1200 și 1600 mm. — Prese cu excentric. — Grupuri electrogene, mașini de găurit până la 35 mm. — Motoare cu benzină. — Locomobile. — Ferăstrae cu motor de benzină. (1629)

Oferte și devize la cerere.

Tipografia „Aradul”

aranjată cu cele mai moderne mașini de tipar și cele mai moderne litere pentru pregătirea tuturor lucrărilor aparținătoare acestei branșe, precum: reviste literare, anuare școlare, invitații de comunie, botez, petreceri, bilete de vizită, etc., etc.

Tipografia Aradul S. P. A.

Arad, Bulevardul Regina Maria No. 12

(In curte la dreapta).

Propaganda antiromânească în America

— Când reprezentanții României nu dorm. — Acuzații nedrepte și răspunsuri la timp. —

În al patrulea an de activitate al „Institutului politic” de pe lângă universitatea Williams, din Williamstown, statul Massachusetts (Statele Unite), Ungurii s-au prezentat tot atât de pregătiți de atacuri contra României ca și în ceilalți ani.

De data aceasta însă, și au schimbat metodele. În primul an, ne-au atacat direct, prin contele Paul Teleky.

Atacurile contelui Teleky au fost doborâte însă de răspunsul dlui Anton Bescu, ministrul nostru la Washington, care a arătat publicului american propaganda sistematică subversivă a regimului Horthy pentru reînegrarea Ungariei de dinainte de război, — precum și primejdia acestei activități pentru pacea europeană.

Văzând Ungurii că atacurile directe sunt întoarse împotriva lor, au recurs la alte mijloace.

Prin minoritățile din Ardeal au răspândit acuzația improprie mai ales în rândurile coreligionarilor lor din America, cumcă România persecută pe minoritari și le distruge instituțiile culturale.

În anii 1922 și 1924 s'a alăturat câte o comisiune, — reprezentând 60.000.000 credincioși al diferitelor confesiuni americane și engleze, în frunte cu dr. Louis C. Cornish — preot unitar din Boston — să cerceteze plângerile minorităților din România.

Natural maghiarii au umplut capul comisiilor cu tot felul de „doleanțe”, cu jelanii imaginare, încât comisiile acestea au publicat două cărți acuzând țara noastră de violarea tratatului din 9 Decembrie 1919 referitor la minorități.

Răspunsul guvernului nostru n'a fost luat în seamă și preotul Cornish a continuat să facă propaganda cea mai vie prin grai și scris, contra României.

Maghiarii le convenea activitatea lui.

Preotul Cornish, a fost invitat și la Williamstown la „Institutul Politic” să țină o conferință despre situația minorităților ardelene.

Dar președintele ciclului de conferințe cu privire la Europa, d. Bernadotte E. Schmitt, profesor la Universitatea din Chicago, a vizitat despre aceasta pe d. Andrei Popovici fost șef redactor al ziarului „America” iar acum atașat la legăția noastră din Washington, un ardelean; cunosător al situației minorităților.

D. Popovici a fost elevul profesorului de istorie diplomatică Schmitt. S'vantul american, în călătoria sa europeană, făcând în erimăvara trecută, a petrecut și în România două săptămâni, întâlnind pe cei mai de seamă bărbați politici, români și minoritari.

La 3 August, a avut loc atacul preotului Cornish, care a descris situația minorităților ardeleni în culorile cele mai cerante, declarând că „Ardealul pitoresc este cel mai trist colț de țară pe fața pământului”.

El și-a încheiat cuvântarea printr'un apel, ca toți cei de față să izeze de toate mijloacele de a constrânge România la respectarea (?) tratatului minorităților.

Dar efectul produs n'a durat mult. D. Andrei Popovici — invitat să-i răspundă — a demonstrat, punct cu punct, neîncredința acuzelor, — apoi a dovedit cu date statistice că situația școlară și bisericească a minorităților este cu mult mai bună decum era înainte de 1918 și că statul le dă mai mult sprijin material, în proporțiune cu numărul

lor — decât românilor. A comparat politica Ungariei față de naționalități cu principiile de care este condusă în această privință România — scoțând la iveală adevărul că în vreme ce Ungaria urmărea o desnaționalizare completă. România dă posibilitate fiecărui cetățean al ei să fie instruit în limba sa proprie.

În încheiere a arătat că toată așa zisa „problemă” a minorităților nu este altceva decât o fază a propagandei irendente — inspirată de Budapesta — a câtorva țiguri cari nu pot ierta României că le-a expropriat pământurile, în favoarea țărănimii.

Urmas și discuție generală dl Andrei Popovici a avut ocazia să stărnească un interes atât de mare, încât a fost rugat să țină o conferință specială, — în afară de program — ceacece e fără precedent la Institutul politic — despre istoria românilor în general, și a transilvănenilor, în special — și să schiteze problemele cari s'au impus României după război.

Interesul publicului — compus din bărbați de stat adunați din toată lumea și distinși americani, — a devenit și mai mare când, cu două zile mai târziu, consilierul legăției maghiare din Washington dl Pelenyi, a vorbit despre Ungaria de azi — evitând însă să amintească teroarea albă și lipsa unei legislații democratice.

În decursul discuției ce-a urmat, dl Andrei Popovici — prin întrebările sale — l'a silit să recunoască cumcă Ungaria menține marile proprietăți feudale, că poporul maghiar este lipsit de pământ, că noua lege electorală este din cele mai reacționare, neadmitând sufragiul universal și că tratamentul minorităților lor este neomenos — nedându-le voie să aibă școlile lor proprii, ba introducând și „numerus clausus”.

S'a dat apoi posibilitatea dlui Popovici să țină o conferință despre România — conferință care a impresionat prin date convingătoare.

Cățiva americani, cari au de gând să viziteze Europa în vara viitoare, și au exprimat durința de a face o călătorie și în România.

Așa se întâmplă și așa se va întâmpla întotdeauna, dacă România va fi reprezentată în străinătate de oameni energici, binepregătiți și patrioți.

În timpul din urmă au intrat și la noi în diplomație oameni noi pentru vremurile noi. Monodacii și pomadacii de până acum ai diplomației românești încep să fie dați la o parte ca elemente de prisos.

Un aer proaspăt începe să pătrundă la Ministerul nostru de externe și roadele au întârzie să se vadă.

Suveranii Români la Veneția

Telegramă din Veneția. — Suveranii României cu fiul lor A. S. R. Principele Nicolae au sosit aci. Au fost primiți de Ducele de Aosta. Deși călătorește incognito, numeroși cetățeni români au venit să primească pe Suverani aclamându-i.

Perechea Regală a României va rămâne la Veneția câte-va zile.

Știri din județ

Din Curtici

Urmând unui program minuțios alcătuit, dublat de entuziasmul unei hărnicii nepregătate, dl Popescu notarul comunei Curtici, traduce în fapte cari vorbesc dela sine dorința de a vedea cât mai curând propășirea în toate direcțiile a acestei comuni.

Pe lângă faptul că a înzestrat comuna cu 5 lămpi pentru iluminat, a reușit a cumpăra un castel ce renovându-se va servi ca școală.

Tot d.ș., este inițiatorul înființării unei secții de pompieri. Astfel că în scurt timp a ajuns a întocmi cadrele acestei secțiuni cu un număr appreciabil de binevoitori cari făcând o remunerație își dau concursul. În ziua de 23 August am avut fericitul prilej de a vedea pe voluntarii pompieri făcând exerciții în curtea Primăriei. Am remarcat cu plăcere disciplina însoțită de dl Popescu comandantul lor.

Tot prin intervenția d.șale Primăriei a înscris pe exercițiul 1924—25 un prim fond de 23.000 lei iar pentru augmentare va avea loc o petrecere în ziua de 6 Septembrie a. c.

Tot prin înăgrijirea dlui Popescu s'au și confectionat voluntarilor pompieri și uniformele — fapt prea îmbucurător — dar ca un cronicar imparțial trebuie să remarcă: chipturile confectionate pentru ofițerii voluntari ai Pompierilor cam miros „houved”!

Cor.

Electricificarea țării

Ministerul de industrie și comerț a dat o decizie prin care se instituie o nouă comisie pentru alcătuirea programului general de producerea și distribuirea energiei în țară.

Aceasta este alcătuită din dnii: Gh. Ci-păianu, subsecretar de stat la domenii, „Elic Radu, inginer inspector general, președintele consiliului tehnic superior, prof. Mirzaec, directorul institutului geologic, directorul general al CFR sau un inspector general, Bușilă, inginer tehnic, prof. dr. I. Angelescu, secretarul general al ministerului de industrie N. V. I. Vardala directorul general al serviciului comunicațiilor pe apă, Drucker directorul serviciului de construcții de poduri GFR, Leonida profesor la politehnica din Timișoara, C. Moțaș inginer de mine Oprean directorul general al apelor, V. Alimășteanu inginer de mine, Nicolau profesor, inginer Buruiană directorul general al valorificării bunurilor statului.

Dnii inginer Fundăteanu și inginer Răriceanu vor avea calitatea de ingineri nari.

Comisia va putea fi completată cu unii sau mai mulți specialiști cari au executat lucrări electrice și un special cu mari uzine hidro electrice.

În urma invitației guvernului nostru vor sosi în țară pe la începutul lunii Septembrie ingineri specialiști din Franța Elveția și Italia pentru ca, împreună cu delegația română de mai sus să se poa de acord asupra lucrărilor și materialului ce trebuie întocmit în vederea electricității țării.

Se crede că pe ziua de 5 Septembrie va avea loc la București prima conferință.

0

săliile adormite, glasul ei încanta auzul meu...

— Vlad! Te-am zărit la vânătoarea de urși a boerului Stara din Cozieni... Chipul tău, cuvântul tău dulce, mi-a înălțat inima ca într-o năframă de dor, de via... Voiu fi în nopți de primăvară cu tine, în livadă cu tine, pe drum nesfârșit de apr, cu tine... Te iubesc... Te cer... Te am!

— Dar Paldea?

— O!... Nu va ști nimic... E bătrân... Nu vorbim de el. O lacrimă ca un mărgăritar i se ivise pe gene... Și a desfiat parul în unde groase și mi-a dat o suviță bălănt... M'a privit mult... Ne-am apropiat mai mult... Mai mult... mult... O liniște grea, o împănare pătimașă... O mână de fier mi-a sădit umărul... M'am desprins... Ua neunoscut înarmat cu un pumnal se avântă asupra Ranei...

— Paldea... Paldea... Paldea...

Zori încurcate în gene. O pală de lumină mi-a sărutat ochii.

M'am ridicat greoiu trudele-mi oase din jilțul cu spătarul înflorat în care bietul trăisem un vis scurt, neasemuit de dulce și frumos...

Alături, în jilțul în care jupănița Rana își ținu de urit un crâmpene de vreme slujbașul — domnul slab și cu ochiari imi zămbi răutăcios.

— Nu mai sunteți stăpân aci!

Intorcându-se către ajutoarele sale le zise:

— Puneți pecețile, băeți, Domnul, și mă arată pe mine, pleacă în călătorie...

Astfel se sfârșește povestea gândului meu năstrușnic de a cetii o carte cu slovă bătrână, într'un iatac linștit, cu o figură de foi între beze în pragul unei nopți de vis...

Cesar Pruleanu

Rana: — Vld! Ești tu... Vld! Nu te chiamă Vlad?

Vreau să mă împotrivesc să fie „nu”, dar văzându-mi vestimenta cu gătene, frâul cu pietre de preț, cealaltă boarească, un gând ca un venin m'a făcut să fie:

— Da! E drept Domniș... Vlad mă chiamă.

— Atunci?

Rana, se ridică ușoară ca o pană: — Haide! Te am așteptat destul. Paldea e la vânătoare...

— (Paldea!)?

— Ne-așteaptă livada... Nu vezi? E noapte de Maiu...

— (Toamnă? Maiu?)? Maiu...

— Luna doarme în iazul din Poeni.

Vii?

— Viu!

M'am ridicat. Mi-a dat mâna. Avea o mână caldă, arzătoare, mă strângea ca într'un clește...

Viu!

Am plecat... Am urmat. Ceva nou năștea în mine... Am coborât în silile de întunec acum luminate plâpând de lampadare-albastre...

Am simțit cum trec peste parchete mă runtite de vreme întelegând covoare groase ce-mi înăbușau pașii...

În pragul scăriilor de jos m'a isbit neomenos lumina lunei...

Noapte de Maiu! Cărări pierdute în iarba grasă... Licurici cu scilpiri de fulger... O jupăniță de boer și-o dragoste pe-un mejer de tufan căzută...

Am stat alături. Părea o vâpae ce mă cuprindea cu puteri nevăzute ce mă strângea, mă frământa, mă topea...

Sopot lin ca învoarele ce cântă pe sub

În jurul alegerilor dela Arad

— O propagandă criminală. — Procedura culpabilă a unor organe ale autorităților. —

Arad, 28 Aug.

Am arătat ieri, în linii generale, că au fost cauzele determinante ale rezultatului neașteptat al scrutinului pentru alegerile Camerelor Aradice în orașul nostru. Am insistat deosebi asupra purtării, nevrednice și un slujitor al altarului, a câtorva preoți cari, ispiți de perspectivele li-se înfățișau sau orbiți de pămâ, au uitat și de respectul datorit asei și de cele mai elementare reguli de modestie și civilități și au surces, ca maniere și trivialități joase de agenți electorali ordinari, să susțină lista cu seceră și coasa, a cărei reușită se datorește exclusiv propagandei criminale bolșevice în-terprinsă de agenții grupării țără-niste.

Vom avea prilejul să mai reve-lăm asupra isprăvilor câtorva preoți ari s-au pus în serviciul acestei pro-pagande criminale. Pentru astăzi vom arăta mai întâi procedurile a-selor cari aveau interesul să ieș-eapărat lista cu semnul seceră și coasa. Sunt lucruri absolut contro-rate și cari nu pot fi tăgăduite.

Se știe că d. Goldis și amicii sași au cutreerat, într'un turneu electoral, o parte din comunele ju-dețului nostru. S'a întâmplat însă că, ajutat de lunga dsale experiență în materie de cotituri sufletesti și de exteriorizare a sentimentelor, d. Gol-dis s'a dat seama că prezența dsale a mijlocul țărănimii în loc să folo-ească păgubește cauzei pe care o erva. Prezența dlui Goldis într'o comună avea darul să îngroașe rân-durile acelor cari erau hotărâți să voteze lista cu semnul crucea. (Ade-vărul acesta s'a putut verifica odată cu rezultatul alegerilor dela secția Radna unde lista cu semnul coasa a ămes într'o aorecibilă minoritate, a doua zi după vizita dlui Goldis în satele de pe malul Mureșului). În fața unei atât de neplăcute per-spectivă, d. Goldis și amicii dsale au întrerupt colindul după voturi și — fără nici-un scrupul — au schimbat tactica de luptă: au dat drumul bolșevismului!

Aci începe partea interesantă. Co-munele nevizitate până atunci au rămas fără cinstea de a mai găzdu-i înfățișările simandicase ale dlui Goldis și amicilor dsale. În schimb, posturile de jendarmi au avut prile-jul să semnaleze anumite vizite gră-bite făcute în diferite comune în timpul nopții. Arătări misterioase, puse în scenă cu dibăcie, străbăteau noaptea ulița satului și aruncau, ca o sămânță a răzvrătirii, lozinca go-șirii „domnilor” dela stăpânire, care trebuia să se întâmple nemijlocit.

od-tă cu votarea listei cu semnul coasa și seceră. Agenți țărăniști, cu înfățișarea impresionantă a omului gonit, dădeau în grabă, cu gesturi cabalistice, cuvântul de ordine și de mântuire a celor „năcăjiți” cari aveau să reia locul domnilor. Faptul e ri-guros exact și înțeles era cu atât mai criminală cu cât ea se adresa ignoranței și naivității țărănilor.

Așa s'a făcut că toate acele co-mune cari nu au fost vizitate de către dail „doctori” ai partidului național și nici de către restul can-didaților sau amicii lor, au votat semnul amăgitor al coasei și secerii care avea să răpuie pe „domnii dela stăpânire”.

Iar în ce privește procedura cul-pabilă a unor organe oficiale, cităm pentru azi două cazuri.

La alegerea dela Radna, toți cei cari se aflau de față la despoierea scrutinului au rămas surprinși de intervenția neobicinuită a unui domn ofițer care, nefiind solicitat de ni-meni — fiindcă nici nu putea fi — s'a în spatele magistratului și de-clara, cu glas tare, buletinele anu-late, înainte de a se pronunța pre-sedintele biroului. Operațiunea acea-șă, numitul domn ofițer o înțelea-ne cu vădită ostentație împotriva buletinelor cari erau ștampilate peste semnul crucei.

Cine i-a dat acest rol, cum și l-a însușit și în ce scop, rămâne deo-camdată de lămurit.

O atitudine care atinge în mod n-plăcut prestigiul magistraturii a avut prezidentul localului de vot dela Pecica.

Ieșind din obiectivitatea impusă unui magistrat, acest domn judecător a impus — precum am mai spus-o — cu îndărătnicie o anume ordine — premeditată — a votării pe comună. În timp ce bărbății de încredere con-statau că operațiunile votării sunt întârziate față de numărul comunelor ce mai aveau de votat, acest magistrat a respins fără motiv dela rând comuna Pecica-maghiară, care sosise în curtea localului de vot. Toate obiecțiunile justificate asupra întârzierii au fost zadarnice. Numita comună a fost întoarsă din drum și până să vină în locu-i comuna pe care o cerea dsă, a trecut o oră iar comuna Pecica-maghiară n'a mai putut vota.

La cererea cui și în ce scop nu-mitul magistrat ținea cu orice preț să respecte o anumită ordine de votare, rămâne și aceasta de lă-murit.

Alegerile pentru Camera de Industrie și Comerț

Arad, 25 Aug.

Puține persoane vor fi știind că alegerile pentru Camerele de Industrie și Comerț, așa cum au fost reorganizate prin legea votată în ultima sesiune parlamentară, au fost fixate de către comitetul actual al Ca-merei din Arad pentru ziua de 13 Sep-tembrie.

Atât formalitățile pregătitoare, cât și compunerea și publicitatea listelor de al-egători s'au făcut într'o atmosferă intimă, aproape clandestină, urmărindu-se o tăcere votată în ultima sesiune parlamentară, au fost fixate de către comitetul actual al Ca-merei din Arad pentru ziua de 13 Sep-tembrie.

Din cauza timpului scurt ce ne mai des-parte de data fixată în mod arbitrar pen-tru alegeri și a lipsei de publicitate, un mare număr de comercianți și industriaști români din oraș și județ, au hotărât să ceră dela Ministerul Industriei și Comer-țului amânarea acestor alegeri spre a putea organiza lupta împotriva celor ce vor să continue a monopoliza această instituție în dauna intereselor românești!

Impăcarea dintre Dantzig și Polonia

PARIS. — Se anunță din Varșovia: D. Sahn, președintele Senatului din Dantzig, a făcut în Volkstag, în numele noului Senat, o declarație în care a subliniat comunitatea de interese ce există între Polonia și Dantzig. Pentru prima oară, Senatul din Dantzig declară în mod public că se bazează în chip strict și leal pe tratatul din Versailles și pe aranjamentele încheiate cu Polonia; că va respecta drepturile populației poloneze din Dantzig și că va combate orice propagandă pangermanistă.

Mussolini ministru al aviației

ROMA. — Ținând seama de marea im-portanță și desăgurare a aeronauticii, con-siliul de miniștri a deliberat instituirea unui nou ministru al aeronauticii, propunând re-gelul numirea dlui Mussolini „ad-interim” la acel resort.

În Teatrul de vară din localitate

va avea loc mâine, Sâmbătă seara, o serată de adio în cinstea răstătaței noastre Iren Lengyel.

Dela Uzinele Comunale

Incunoștințăm onor. public că, în zilele următoare: 31 August, 2, 4, 7, 9 și 11 Septembrie, pentru spălarea conductelor de apă servirea apelor se va sta în întregul oraș dela 9 ore seara până la 6 ore dimi-nează.

Operațiunile Comisiei de rechiziții

Prefectura poliției din Arad, ne trimite spre publicare următoarele:

În conformitate cu prevederile legii și regulamentului de rechiziții și dispozițiilor în vigoare, se aduce la cunoștință locuitorilor că în ziua de 1 Septembrie 1925, va începe în orașul Arad operațiunile comisiei pentru recensământul animalelor, vehicu-lor și sârmei ghimpată și lișă. În acest scop, se pune în vedere tuturor proprietarilor cari posedă animale de tracțiune: (Cai, cătari, armăsari, iepe, boi); vehicule: (trăsuri cu arcuți, căruțe, camioane cu arcuți) harnasament, biciclete, sârme lișă și ghimpată, că sunt obligați a declara Comisiunii toate acestea animale și vehicule.

Comisiunile vor lucra în fiecare zi până la data de 30 Septembrie a. c. După cum urmează:

Circumscripția I dela 1 la 4 Septem-vrie a. c.
Circumscripția II dela 5 la 9 Septem-vrie a. c.
Circumscripția III dela 10 la 15 Septem-vrie a. c.
Circumscripția IV dela 16 la 20 Septem-vrie a. c.
Circumscripția V dela 21 la 24 Septem-vrie a. c.
Circumscripția VI dela 25 la 29 Septem-vrie a. c.

Hotărâri orașului Arad la 30 Septem-vrie a. c.

Totodată se aduce la cunoștință pulicului că executarea acestor operațiuni este prevă-zută de lege și se face anual la epoca fice-sate, și nu constituie rechiziționarea imed-iată, ci numai înscrierea pe tabelele de recensământ a animalelor și vehiculelor, spre a se putea cunoaște din timp de pace numărul și cantitatea lor în vederea emite-rii ordinelor de rechiziții, cari nu impun nici o restricțiune asupra proprietății decât, proprietarii a se conforma legii.

Deasemenea se atrage atențiunea locu-itorilor că acei cari se vor sustrage și nu vor declara numărul, sau cantitatea reală ce posedă, sunt culpabili de penalitatea pre-văzută de lege.

Arad, 20 August 1925.

Prefectul Poliției

Zamfir Filoti

Serbări culturale

D. Alex. Lapedatu, ministrul cultelor și artelor, a plecat la Cluj și de acolo la Si-gheșel Marmăției, pentru a prezida serbările culturale ce vor avea loc acolo Duminică 30 August și la cari va participa și membrii Ateneului cultural Tătărași.

La desvelirea bustului istoricului Ion Mi-haly, d. ministrul Lapedatu va vorbi ca de legat al Academiei Române, iar d. ministrul I. Nistor va ține la festivalul de seară, o conferință despre „Românii din Mara-mures”.

Se tratează o apropiere între Cehoslovacia și Polonia

Londra, 26. — Ziarul „Daily Telegraph” anunță că actualmente au loc tratative între Cehoslovacia și Polonia, tratative ce urmăresc o apropiere între aceste două state. Tratatul va fi după dorința Franței, care dorește ca Polonia să netezească diu-mul pentru a putea intra în Mica Infe-legere.

Greutățile ce se opuneau până în pre-zent la intrarea Poloniei în Mica Infelegere erau anumite neînțelegeri ce existau între această țară și Cehoslovacia. Prin apropierea ce se urmărește acum, aceste neînțelegeri odată înlăturate, intrarea Poloniei în Mica Infelegere devine aproape sigură.

„Sindicatul Presei Române din Ardeal și Banat”

Deoarece o mare parte din persoanele cărora li s'au încredințat spre plasare bilete de-ale „Loteriei Sindicatului Presei Române din Ardeal și Banat” n'au trimis până la această dată nici sumele încasate, nici lozu-riile nevădute, Sindicatul Presei s'a văzut nevoit să smâne tragerea Loteriei pentru ziua de 16 Decembrie 1925. Amânarea a fost aprobată prin ordinul Nr. 72547 al Mi-nisterului de Interne, avându-se în vedere, că premiile în valoare de 500.000 lei a fost integral deuse la „Banca Centrală pentru Industrie și Comerț” din Cluj.

Biletele care se vor mai vinde în acest timp, vor lua parte, deasemenea la tra-gere.

Comitetul.

Un călugăr a omorât o văduvă, apoi, s'a sinucis

În ziua de 26 August la orele 9 dim. s'a desfășurat în orașul Piatra Neamț o dramă pe care o relatăm mai jos.

Printre cei mai distinși călugări ai s-hi-tului Bistrița era și părintele Teodorit, stu-dent în teologie, care avea, în P. Neamț, lo-uintă în str. Băilor. La orele arătate mai sus, monahul se afla în casa văduvei locot. Adamoiei. Se spune, că doamna aceasta a avut un violent schimb de cuvinte cu Teo-dorit. Acesta, infuriat la culme a descărcat asupra ei un glonte de revolver, care a lovit-o în gură. Apoi și-a tras un foc în cap.

Amândoi au murit. Pricinile gestului desperat săvârșit de mo-nah n'au putut fi precizate. Pare a fi vorba de o iubire nefericită.

Parcheul anchetează.

Curs de scrimă

Maestrul V. Pellegrini va începe, cu data de 1 Septembrie, lecțiile sale de scrimă deocamdată la localul școlii comerciale. În-scrieri zilnice dela 15-20. În curând însă aceste lecții se vor ține statornic în Palatul Cultural.

Dr. D. Cosma,

medic șef al Casei Cercuale pentru Asigur-ările Sociale Arad, și-a instalat un aparat Roentgen în strada Gheorghe Ba-rișiu No. 9.

Consultații pentru boli interne, boli de plămâni, examinări cu raze Roentgen zilnic, — afară de Duminică, — dela 10^{1/2} — 12 și după amiazi dela 4^{1/2} — 6^{1/2}.

Ultima oră

Consiliul de Miniștri

BUCUREȘTI. — Membrii guvernului au ținut ieri în Consiliu sub pre-ședinția dlui Ion Brătianu. Din partea ministrului de justiție s'a adus la cu-noștință proiectul de lege asupra or-ganizării Curților cu Jurați și al Curței de Casație, care după aprobarea con-siliului de miniștri, la toamnă va ajunge înaintea parlamentului. S'a discutat apoi asupra reformei administrative care va intra în vigoare la 1 Octom-vrie. Consiliul a constatat că viața ad-ministrativă de azi a necesitat imediată aplicare a acestei legi, însărcinând pe ministrul președinte și pe ministrul internelor cu aplicarea ei. S'a hotărât o donațiune de 20 milioane pentru colo-niștii din Transilvania. După aceste, a raportat comisia din Basarabia despre 100 vagoane de grâu de semănat și despre suma de 50 milioane lei care se întrebunțează la repararea drumuri-lor. Consiliul a luat la cunoștință că lătorii dlui ministru Duca, care la 3 Septembrie va pleca la Geneva spre a reprezenta România înaintea Ligii Na-țiunilor. Ministrul președinte a avisat pe membrii guvernului că Regina și Prințul Nicolae au sosit la Veneția. Perechea Regală va sosi în țară la 2 Septembrie, regele și regina se vor

Delegații la Liga Națiunilor

GENEVA. — Delegații Italiei la sesiunea din Septembrie a Consiliului Ligii Na-țiunilor, sunt: d-nii Scialozia, senator; Grandi, sub secretar de stat la afacerile streine, și Coppola, publicist, delegați; d-nii Cavaz-zoni, Belloni și Suvich, deputați; de Mari-nis, Cipico și Circolo, senatori; Medici Vascello, ministru plenipotențiar, delegați suplimentari.

Delegații Poloniei vor fi: d. Skrzynski, ministru al afacerilor externe; d. Morawski, reprezentant permanent al Poloniei pe lângă Societatea Națiunilor și d. Soka, ministru al Muncii.

Grecia a desemnat ca delegați pe d-nii: Rontis, ministru al afacerilor streine, Cara-nanos, ministru al Greciei la Paris, și Cafi-nas, ministru de finanțe, care va fi chemat la Geneva numai dacă prezenta sa va fi necesară.

Demonstrație contra am-basadorului sovietic din Franța

Paris, 25. — Ambasadorul sovietic la Paris, găsindu-se într'o cafeana d'n stațiunea balneară Vilers sur Mer a fost silit să părăsească localul din pricina că vilagiatușii aflați acolo i-au făcut o demonstrație ostilă.

Plecarea sa a fost salutăată cu urale de mult-mea satisfăcută.

Dela Congresul inter-național socialist

Paris, 26 (Radior). — La congresul so-cialist internațional, delegatul Statelor Unite Hilpith declară că problema păcii este insolubilă fără concursul Statelor Unite. Reproșază acestora că trăiesc izolate, se nu-tresc cu vederi imperiliste și caută să cu-cerească piața mondială. Invistă asupra in-trării indisponibile a Statelor Unite, Rusiei și Germaniei în Societatea Națiunilor. Încheie spunând că numai regimul socialist singur este capabil să asigure pacea.

Sentința în procesul comu-niștilor bulgari din Târnova

Ruseci, 25. — Tribunalul militar din localitate a pronunțat azi sentința în pro-cesul intentat contra anarho comuniștilor din jud. Târnova, acușiți de conspirație contra siguranței Statului.

Un acuzat a fost condamnat la moarte prin spânzurătoare în public iar alții 6 la câte 7 ani închisoare grea și câte 125.000 leva amendă.

Un război angio-rus este probabil ?

Riga, 27. — Oficiul sovietic „Izvestia” arată că guvernul englez se străduiește să atragă pe Suedia și Norvegia în blocul sta-telor antibolșevice.

Procedând astfel, guvernul englez inten-ționează să utilizeze porturile suedeze și norvegiene ca bază de operațiune a flotei britanice, în cazul unui război cu Ru-sia care la Londra este considerat ca foarte probabil.

Școala de Muzică Bé-kefi-Szalai.

Profesorii de muzică Bé-kefi-Szalai primesc elevi la violină, cant, și cimbă, atât începători cât și înaintați pe didactru moderat. Arad, Piața Avram Iancu No. 7. Etaj II.

No. 1688

x — În Cinematograful Ma-lul Mureșului azi Sâmbătă se va reprezenta: „Bani și inimă” dramă socială în 6 acte cu Rodolpho Valen-tino și Alice Terry în rolurile princi-pale. Ca adaus la acest program va rula

„Seff și Coci ca vagabunzi” burlesc american în 2 acte.

Începerea la orele 9^{1/2} precia.

INFORMAȚIUNI

O chestiune care trebuie lămurită

— În jurul fostului Târg de Mostre. —

Arad, 28 Aug.

Mai multe ziare și reviste continuă a critica în mod acerb modul cum a fost organizat și administrat Târgul de Mostre din orașul nostru, aducând acuzațiuni grave comitetului organiza-tor. În același timp, în alte ziare apar, și acum după... spartul târgului, arti-cole în cari se aduc laude aceluiaș co-mitet, — fapt care denotă că se dă încă o luptă oarecum înăbușită în jurul organizării acestui târg.

Pe de altă parte din mai multe lo-curi suntem rugați stăruitor să cerem publicarea capitulului cheltuielilor Târ-gului de Mostre și în special publicarea listei acelor cari au fost subvenționați întrucât din motive nemărturisibile — ni se spune — se colportază în mod intenționat anumite svonuri în jurul unor persoane cari n'au avut nici o legătură cu târgul.

Din parte-ne, am stat în rezervă a-șteptând ca în mod firesc să se lămu-rească lucrurile cu lealitatea buna credință și onestitatea care șade bine unor reprezentanți ai comerțului.

Se impune cu atât mai mult ca acea-șă chestiune să fie lămurită cu cât aceleași persoane cari au organizat și administrat Târgul de Mostre pretind să joace un rol în apropiatele alegeri pentru Camera de Comerț și Industrie din Arad.

În aceste condițiuni credem că este absolut necesar ca inițiatorii Târgului de Mostre, în frunte cu dl Tibor Zima, să publice o dare de seamă din punct de vedere moral și material, — da, și moral și material! — asupra fostului Târg de Mostre din Arad, care este și azi obiectul criticii și acuzațiunilor mai multor publicațiuni din Ardeal și Vechiul Regat.

Din cauza sărbătoarei de azi, nu-mărul viitor al ziarului nostru va apare Marți dimineața.

Amânarea desvelirii Mo-numentului Eroilor din Păuliș

Din cauză că vulturul de bronz, care ur-mează a fi aşezat pe soclul monumentului eroilor ridicat în comuna Păuliș nu este terminat, festivitatea desvelirii acestui mo-nument s'a amânat pentru o dată pe care o vom anunța la timp.

Artistice -- Culturale

Serata de adio Iren Lengyel — la Teatrul de vară

Măine, Sâmbătă seara, va avea loc la Teatrul de vară din localitate o strălucită serată în cinstea actriței Iren Lengyel, care părăsește Aradul.

La această serată își vor da concursul: Mihi Horvath, pianista Elisabeta Cotrus, Dezideriu Rona, Alfred Gyozo și arțista sârbătoare Iren Lengyel.

Cu acest prilej se va juca și piesa *Antonia*, etc. etc.

Bilte se află de vânzare la casa Teatrului de iarnă.

Un congres internațional de muzică

În zilele de la 3 la 8 ale lunii Septembrie va avea loc la Veneția, un congres internațional de muzică.

La acest congres România va fi reprezentată de dl. Stan Golestan, cunoscut compozitor și critic muzical.

O rapsodie română pe motive populare ardelenesti

Marele nostru pianist și compozitor Ilie I. Sibianu, un adânc cunoscător al muzicii populare românești, a terminat în curul verii o *Rapsodie Română pe motive populare ardelenesti*.

Rapsodia aceasta care va fi o podcăbă a literaturii noastre muzicale, va apărea, în curând, în editura Jean Feder din București.

Apariția ei este așteptată cu cel mai viu interes de către iubitorii de muzică veritabilă.

Artiștii și intelectualii au un loc de odihnă

Două serii de scriitori, artiști și ziaristi au beneficiat anul acesta de generoasa ospitalitate oferită cu atâtă simplitate de atitudine de d. Al. Constantinescu, ministrul

Domeniilor, în castelul lui Constantin Brâncoveanu din Sâmbăta de Sus.

Sculptorul George Dimitriu, unul din artiștii cari au beneficiat de această generoasă ospitalitate, adresează următoarea scrisoare de mulțumire d-lui Al. Constantinescu, ministrul de domenii:

Domnule Ministru,
Când s'a auzit vestea că dv. intenționați a înălța un Cămin de odihnă pentru intelectuali noștri, am primit stîrca cu multă așteptare. În adevăr noi cei cari ne ocupăm cu frumusețea, am fost stîrți de oțuți văzuți de diriguitorii noștri politici, la căt, socotim că eram îndreptățiți a fi excepționali.

La Sâmbăta de Sus, în cursul celor trei zeci și una de zile de odihnă, de curată inspirație și de minunțioasă cercetare a Bisericii. Mănușirilor și Școalelor de prin satele vecine, am petrecut clipe ce nu se vor uita nici odată.

Munții Făgărașului, râurile cu apă cristalină pădurile de brazi, imensitatea și varietatea florilor, priveliștea încântătoare a câmpiei, aerul curat, mediul plăcut, ne-au dat sănătate, ne-au făcut fericiți.

Ați fost cel distins. Domnule Ministru, la noi în țară, care v'ăți gândit că fărâșorii de frumos, gânditorii și la genere orice intelectual, are trebuință de o răsplăt. Și răsplata am avut o când d-voastră ne ați pus la dispoziție un Palat mareț, înzestrat gospodărește și frumos cu tot ce trebuie.

Fiți încredințat. Domnule Ministru, că noi cei cari ne-am bucurat de acest deosebit privilegiu de a fi oaspeții Castelului lui Brâncoveanu am vă vom uita nici odată.

Aducându-vă și pe această cale mulțumirile cele mai adev., vă rugăm Domnule Ministru, a primi asigurarea recunoștinței noastre.

Sculpt. George Dimitriu.

Devizele și valuta.

Rador, 28 August.

BURSA:

Zurich	Deschiderea	închiderea
Berlin	122.85	122.80
Amsterdam	207.85	207.85
New-York	516.—	516.—
Londra	2506.50	2506.50
Paris	2426.—	2425.—
Milano	1939.—	1939.—
Praga	1530.—	1530.—
Budapesta	72.55	72.50
Belgrad	922.50	922.50
București	255.—	255.—
Varșovia	87.50	—
Viena	72.65	72.65

Cursul devizelor București

pe ziua de 28 August 1925.

	Cerute
Paris	9.50
Berlin	—
Londra	984.—
New-York	201.—
Italia	760.—
Elveția	39.—
Viena	23.35
Budapesta	—
Praga	5.98

Valute:

	Cerute	Oferite
Napoleon	750.—	—
Merci	47.—	—
Leva	140.—	—
Lire otomane	112.—	—
Sterline	960.—	—
Francezi	9.65	—
Elvețieni	38.50	—
Italiani	745.—	—
Drachme	300.—	—
Dinari	315.—	—
Dolari	200.—	—
Marca poloneză	32.—	—
Coroane austriacă	28.—	—
" maghiară	27.50	—
" cehoslovacă	5.90	—

Mica publicitate

2 băieți sau fetițe de școală se primesc la o familie română din apropierea liceului. Informații în Croitoria de dame Elena Neguș Șiclovan Arad, str. Turnului 3.

Plecarea și sosirea trenurilor în gara Arad.

Plecarea:			Sosirea:		
Teiuș	accelerat	053	Teiuș	accelerat	540
Teiuș	personal	455	Teiuș	personal	725
Teiuș	expres	704	Teiuș	"	1605
Teiuș	personal	1208	Teiuș	expres	2325
Teiuș	"	2108	Teiuș	personal	2347
Timișoara	"	110	Timișoara	"	440
Timișoara	"	610	Timișoara	"	952
Timișoara	accelerat	702	Timișoara	accelerat	1125
Timișoara	personal	1035	Timișoara	personal	1527
Timișoara	"	1630	Timișoara	"	2050
Timișoara	accelerat	1924	Timișoara	accelerat	2320
Curtici	personal	031	Curtici	accelerat	030
Curtici	accelerat	610	Curtici	expres	652
Curtici	personal	744	Curtici	personal	724
Curtici	"	906	Curtici	"	923
Curtici	"	1421	Curtici	"	1158
Curtici	"	1724	Curtici	"	1703
Curtici	expres	2337	Curtici	"	2033
Brad	personal	710	Brad	"	706
Brad	mot. ajut.	1144	Brad	mot. accel.	854
Brad	personal	1615	Brad	mot. pers.	1522
Brad	mot. accel.	1910	Brad	personal	2041
Oradea-Mare	personal	590	Oradea-Mare	"	135
Oradea-Mare	mixt	1312	Oradea-Mare	mixt	832
Oradea-Mare	accelerat	1620	Oradea-Mare	accelerat	920
Oradea-Mare	personal	1937	Oradea-Mare	personal	1510
Pecica	mot. pers.	530	Pecica	"	724
Pecica	mixt	800	Pecica	mixt	1130
Pecica	mot. pers.	1402	Pecica	mot. pers.	1628
Pecica	"	1850	Pecica	"	205
Jimbolia	mixt	1001	Jimbolia	personal	700
Jimbolia	personal	1615	Jimbolia	mixt	2035
Otlaca	mixt	1555	Otlaca	"	132

*) La Otlaca, trenul personal către Sântana numai la trenul accelerat spre Arad are legătură.

Înșertii se primesc

la Administrația Ziarului.

Sanatoriul de biciclete în Arad, Strada Mărășești (f. Kossuth u.) 6. Primește comenzi noi, reparări de biciclete și repararea specială a acestora.

Jaan Sambura

Se capătă paltoane cu blănuri, șaluri și boa confecționate, sau comandate după măsură în confecționarea cea mai modernă. Transformări și reparări se primesc. Asortiment mare încontinuu în blănuri.

ANTON IOANOVITS

Firma de blănar — fondată în 1882
Arad, Strada General Grigorescu 2.
(În casa din colț de lângă Cafeneaua Basia).

Atențiune la adresă; Ușor se poate confunda cu nume analog — Sacorsală nu avem.

Atelierul de vulcanizat cauciucuri de automobil

IOSIF BARABAS din Arad, Str. Eminescu (fost Deak Ferenc-u.) No. 27
primește repararea specială a cauciucurilor de automobile pe lângă garanță. (1685) Muncă solidă! Prețuri moderate!

KOPROL Ciocolata Purgativa

Salonul de coafor și manicur pentru femei **Prosenszky Iosif** se află în Arad, pe Piața Luther No. 3. Manicură igienică, se servește pe prețuri de 15 Lei. (1404)

Atelierul de fotografie a lui **GEZA NAGY** din Bul. Regina Maria Nr. 8, pregătește fotografii de artă, pasteluri și mărește fotografii pe prețuri reduse. (1269)

Caut un tinăr absolvent de 4 clase liceu, perfect în limba română și cunoscând alte limbi ale țării, pentru lucrările biroului

MAXIM I. VULCU fabrică de șuruburi, societate în nume colectiv Arad, Strada Colonel Paulianu Nr. 10-12. (1641)

„NECESSAIRE” (JANCIO GYULA) Arad, Strada Bucur Nr. 9

pregătește redicole, serviete, port maneale, străformează și repară în prețuri cel mai modest. (1678)

In atelierul meu de tâmplărie de modele

IOAN SCHILLER, tâmplar de modele :: ARAD Strada Simeon Balint No. 15 (fost Dessewffy-u.) (1370)

Fondat în 1840. **Frederic Hönig** turnătorie de clopote :: Arad, Str. Barțu Nr. 10-21. (1595)

Ghete moderne pt. bărbați femei, și băieți din material de 1-a calitate confectionate ține depozitate și pregătește pe prețuri foarte moderate **Czernoczki Mihail** pantofar de lux, Arad str. Eminescu 30 (Deak F.-u.) (1456)

Frații Fleischer Arad, Strada Russu Șirianu (f. Aulich Lajos-u.) No. 15. fabrică de mobile din fier și alama ofera mobile sale pregătite din fier, sau alama, aranjarea cu mobile a spitalelor și a sanatoriilor, pregătește rețele din sârmă cu cadru din lemn pentru patul p prețuri moderate. Depozit mare de paturi din fier și alama pentru copii. (1390)

Francisc Hagyk, lăcătuș Arad, Str. Mărășești, viz-a-vis cu Prefectura poliției pregătește în soia acest de meserie ori și ce fel de comenzi ș. a.: poști decorate, rolouri garduri din fier pt. morminte, grătare de spionaj, mașini de încălzit (cuptoare) din material de prima calitate, confectionate punctual pe prețuri efine. — Primește reparări. (1493)